

Grattis!

Du ska bli arbetsplatshandledare

Kursens innehåll

1. Arbetsplatshandledarens roll
2. Planering av en arbetsplatsförlagd utbildning
3. Lärandeprocessen (*hur lär vi?*)
4. Grunderna vid respons och bedömning (*hur bedöma?*)

Vad är LIA - Lärande i Arbete?

Första året

- Lära känna, få en inblick i, kunna identifiera sig med sin yrkesroll

Andra året

- Öva rutinarbete, klara av basuppgifter, vidareutveckla kunskaper, bereda väg för sommarjobb

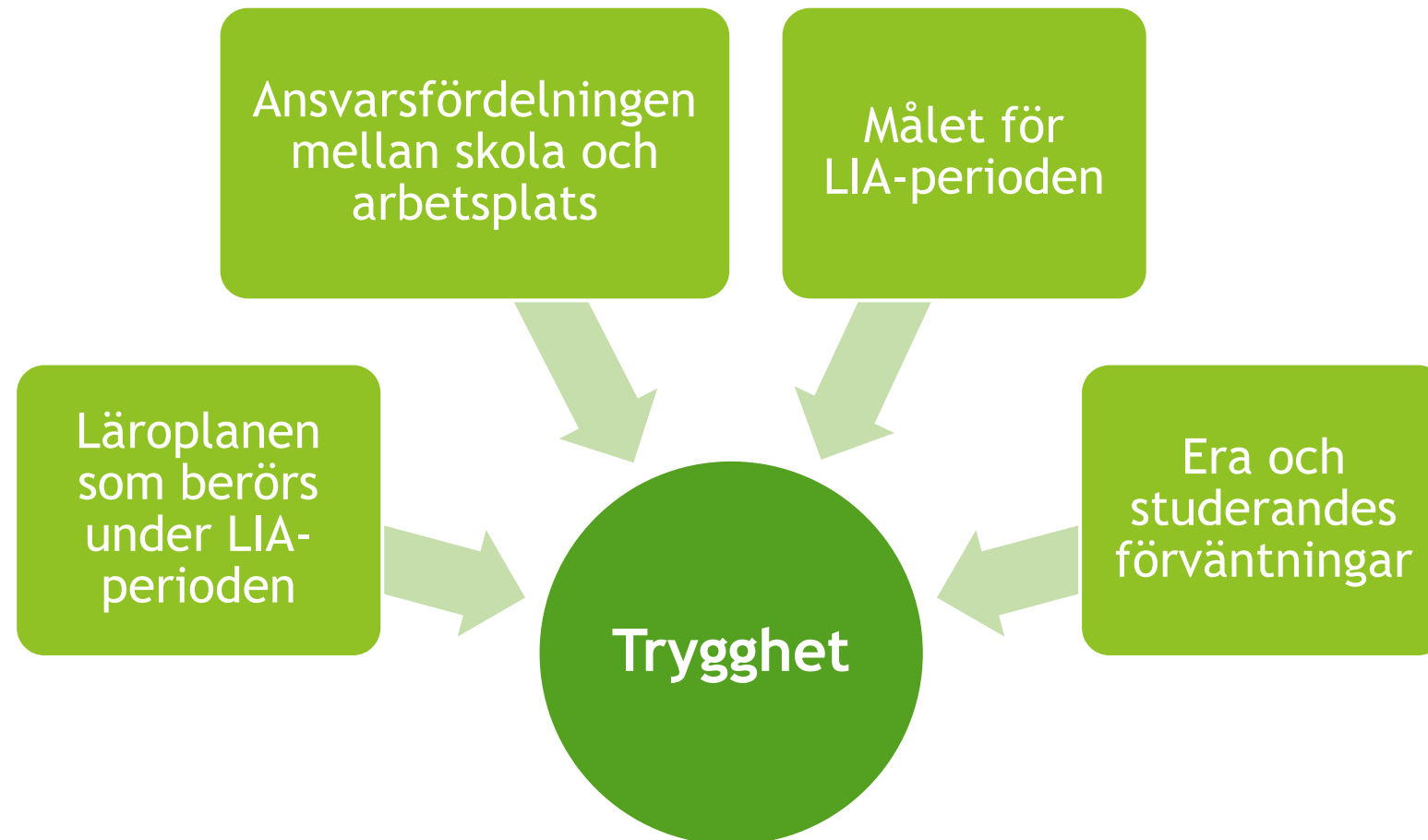
Tredje året

- Möjlighet till specialisering, vara självgående, ett stadigvarande arbete efter avklarade studier?

Arbetsplatshandledare så mycket mer än kunskapsförmedling

Vad behöver du veta för att bli en trygg handledare?

Vad säger lagen?

Statsrådets förordning om arbeten som är särskilt skadliga och farliga för unga arbetstagare 15.6.2006/475 §5

Undervisning och handledning

- En ung arbetstagare som utför arbete som avses i denna förordning skall på behövt sätt och i behövlig omfattning handledas i och göras förtrogen med
  1. förhållandena på arbetsplatsen och hur arbetet utförs på säkert sätt samt de hälsorisker som möjligen är förbundna med arbetet och hur de kan avvärjas,
  2. hur maskiner och anordningar samt kemiska produkter fungerar och de arbetsmetoder de föranleder,
  3. säkra metoder som skall tillämpas då produktionen inleds och avslutas, vid rengöring, justering, underhåll och reparation av maskiner samt vid förutsägbara störningar i produktionen och när maskiner och anordningar skadas, samt
  4. säkerhetsföreskrifterna för de maskiner och anordningar samt kemiska produkter som används i arbetet samt de förfaringsätt, säkerhetsåtgärder och anvisningar för första hjälpen som enligt bestämmelserna om arbetarskydd skall iakttas på arbetsplatsen.
- Innan ett nytt arbetsmoment inleds skall det säkerställas att den unga arbetstagaren är tillräckligt insatt i arbetet i fråga och de risker som är förknippade med det samt förmår iakttä föreskrifterna om säkerhet i arbetet. Under arbetets gång skall dessutom fästas särskild uppmärksamhet vid handledningen av och uppsikten över den unga arbetstagaren.
- En ung arbetstagare skall för den tid då han eller hon lär sig ett arbetsmoment eller en arbetsmetod placeras i arbete under en erfaren och yrkeskunnig persons handledning och uppsikt.

Trygghet är A och O för lärande i arbete

Film, Bångans bygge (Youtube, 9,41 minuter)

- www.youtube.com/watch?v=4k8ACVmWUbs

Frågor och funderingar

ÅLANDS YRKES GYMNASIUM

Paus och bensträckare

Kursens innehåll

- ~~1. Arbetsplatshandledarens roll~~
2. Planering av en arbetsplatsförlagd utbildning
3. Lärandeprocessen (*hur lär vi?*)
4. Grunderna vid respons och bedömning (*hur bedöma?*)

LIA-planering

Utbildningens
uppbyggnad
och krav

Kompetensen avgörande för utbildningens längd, inte tid

Läroplanen → examensdelar: obligatoriska, valbara samt gemensamma. Totalt 180 kp (*kompetenspoäng- vad är det?*)

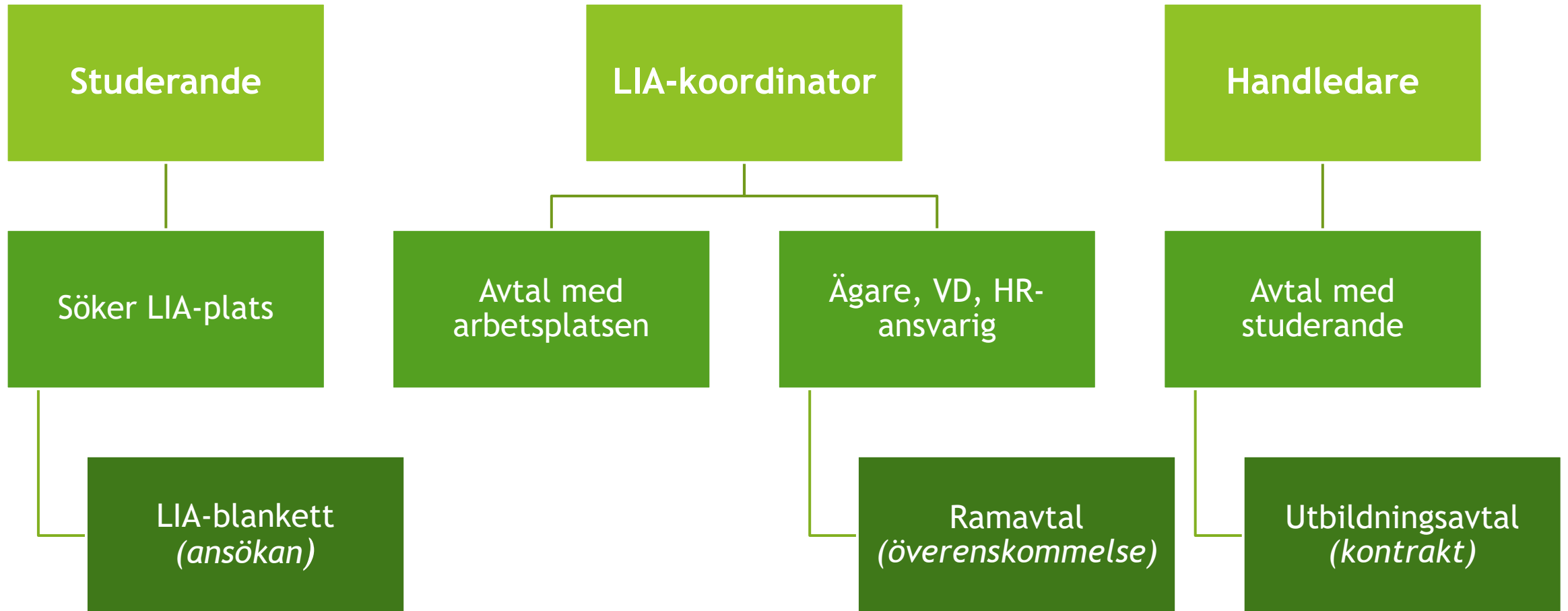
Självutvärdering (*vad menas?*)

Arbetsplatsen (*möjligheter och mål*)

Lärande i arbete / momentlista (*vad ska göras?*)

Bedömning / checklista (*yrkesprovsplan*)

Innan LIAn börjar

Handledarens uppgift vid planering av LIA

Första dagen på LIA:n

**Arbetsplats-
handledaren**

Går igenom utbildningsavtalet tillsammans med studerande

Instruerar studerande om arbets säkerhet i enighet med arbetarskyddslagen, arbetsplatsens anvisningar, eventuellt kollektivavtal och andra branschspecifika bestämmelser

---

Hjälper studerande att sätta sig in i arbetsuppgifterna och det kunnande som krävs för dem

---

Skapar ett tryggt klimat för lärande och minskar på så sätt studerandes osäkerhet i den nya situationen

---

Frågor och funderingar

ÅLANDS YRKES GYMNASIUM

Paus och bensträckare

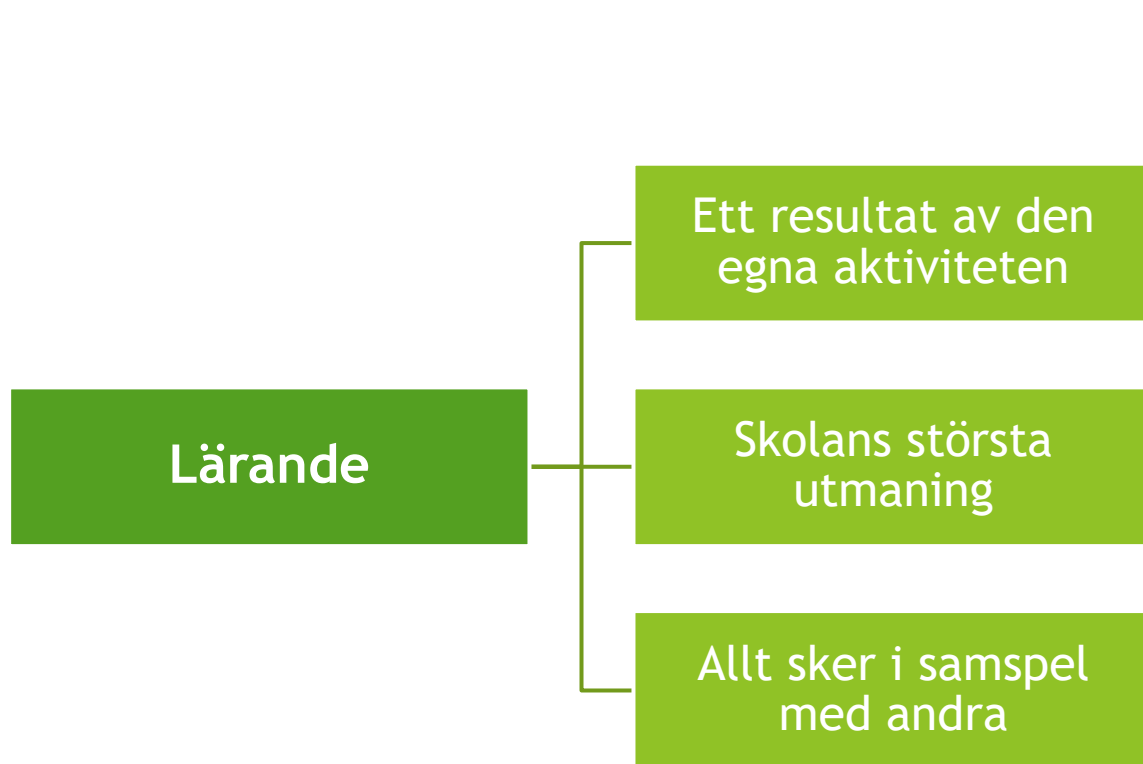

Kursens innehåll

- ~~1. Arbetsplatshandledarens roll~~
- ~~2. Planering av en arbetsplatsförlagd utbildning~~
3. Lärandeprocessen (*hur lär vi?*)
4. Grunderna vid respons och bedömning (*hur bedöma?*)

Vad är lärande?

Lärandet underlättas
då studerande:

- Är medveten om sina mål
- Själv kan ställa upp mål
- Är delaktig i planerandet av sin lärandeprocess
- Lär sig bedöma sitt kunnande

Handledarens förväntningar

Vad annat påverkar lärandet?

Lite till om handledning...

Mångsidiga uppgifter

Ge studerande tid att tänka

Verkliga och utmanande uppgifter ger motivation

Viktigt att studerande får arbeta självständigt

Beakta studerandes olika behov av handledning

Stäm av under arbetets gång

Planera bedömningen

Låt studerande göra självbedömningar

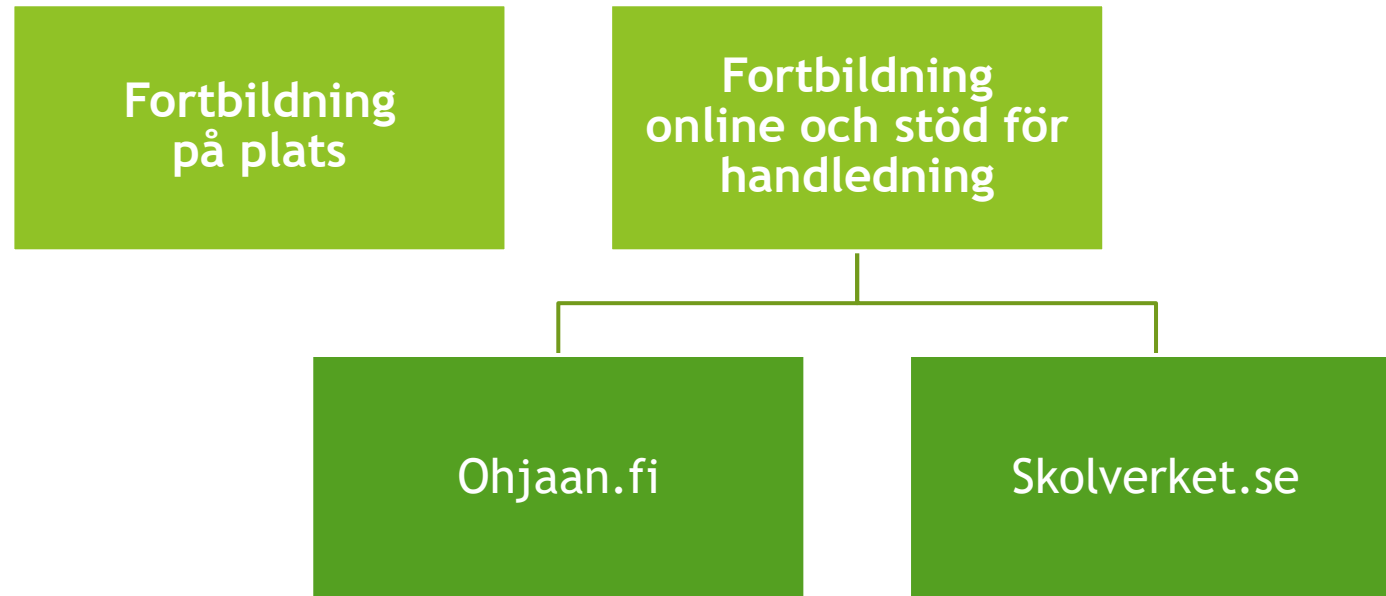

Uppmuntra initiativförmåga, problemlösning,
utvecklingsberedskap, arbetssäkerhetskunskaper

Fortbildningsmöjligheter

www.ohjaan.fi

OHJAAN^{.fi}

Vi gör tillsammans ▾ Roller och uppgifter ▾ Vi planerar ▾ Vi handleder ▾ Vi bedömer ▾ Suomi English

Stöd och arbetsredskap för handledning i lärande i arbetslivet

För arbetsplatshandledare

För läroanstalter

www.skolverket.se

Skolverket

AÖ Innehåll A-Ö Lättläst Languages Sök

Undervisning ▾ Skolutveckling ▾ Regler och ansvar ▾ För dig som ... ▾ Om oss ▾

Arbetsgivare

För dig som är arbetsgivare och tar emot elever på din arbetsplats. Här finns bland annat stöd för handledning.

Gå en webbaserad handledarutbildning

Frågor och funderingar

ÅLANDS YRKES GYMNASIUM

Paus och bensträckare

Kursens innehåll

- ~~1. Arbetsplatshandledarens roll~~
- ~~2. Planering av en arbetsplatsförlagd utbildning~~
- ~~3. Lärandeprocessen (*hur lär vi?*)~~
4. Grunderna vid respons och bedömning (*hur bedöma?*)

Vad är respons?

Feedback

- Vart är studerande på väg? (*målet*)
- Nuläget
- Hur når den studerande målet?

Feedforward

- Hur tas responsen emot?
- Använd öppna frågor, som "hur", "vad", "varför"

Etiska aspekter

1

Studerandes
kunnande ska
bedömas - inte
personlighet!

2

Utgå från hur
studerande klarar
av uppgifter och
samarbete!

3

Ha klart på
förhand vad som
ska bedömas!

Respons är viktig för utveckling

Yrkesprovet

Bedömning - checka kriterierna!

Utvecklingssamtal - bedömningssamtal

Målet

- Studerande identifierar sina utvecklingsbehov
- Studerande, arbetsplatshand-ledaren och handledande lärare deltar
- Utvärderar hur målen uppnåtts

Läraren styr samtalet

- Studerande om sina erfarenheter och prestationer
- Arbetsplatshand-ledaren ger respons på den studerandes framgång
- Läraren sammanfattar sina iakttagelser
- Låt även studerande ge konstruktiv respons till läraren och arbetsplatsen

Frågor och funderingar

Övrigt att tänka på

LIA-dagboken

Intyg från arbetsplatsen

1. Vem den studerande är

---

2. Er arbetsplats / ert företag

---

3. Tiden studerande varit hos er

---

4. Vad hen har gjort

---

5. Ett positivt, konstruktivt omdöme

Tack till alla deltagare!

Var stolta över vad ni gör, ni är viktiga